

کشت برنج در فارس و چشم انداز فرازو

مناطقی از استان فارس از دیرباز کاشت شلتوك و برداشت برنج به عنوان محصولی با نیاز به آب فراوان بوده است، امسال سطح کشت برنج در این استان متأثر از خشکسالی کاھش قابل توجهی داشته و بخش از مزارعی که نسبت به کاشت شلتوك اقدام کرده اند، نیز خشکیده اند.

به گزارش اگروفودنیوز، خشکسالی و قهر طبیعت بر اراده کشاورزان فائق آمده و بسیاری از آنان که معیشت خویش را با کشت برنج تامین می کردند را ناگزیر به صرف نظر از کاشت این محصول پرطرفدار در بازار کرده است.

بنا بر آمارهای رسمی، کاشت برنج در سال های ۹۱ و ۹۲ در استان فارس در گستره ای به وسعت ۴۰ هزار هکتار از اراضی این استان بود اما در سال ۹۶ و متأثر از خشکسالی، این محصول تنها در حدود ۲۸ هزار هکتار از اراضی استان کاشته شد.

این رقم در سال ۹۷ به حدود ۱۸ هزار هکتار کاھش یا فته است و با تداوم شرایط خشکسالی، پیش بینی می شود که در سال های آتی نیز سطح زیر کشت برنج در فارس کاھش یا بد.

بیشترین کشت برنج در استان فارس در مناطق کامفیروز شهرستان

مرودشت، بیضا در شهرستان سپیدان، ممسنی و رستم، فیروزآباد و سیمکان شهرستان جهرم صورت می‌گیرد.

** ناهمسویی دستگاه‌ها، زمینه ساز کاشت شلتوك وضعیت کشت استان فارس در شرایط محدودیت آبی پیش از این در نشست هایی کانون بحث و تصمیم‌گیری بوده است.

از آن جمله، استاندار فارس سوم مهرماه امسال در سخنانی گفت: صرفه جویی و مصرف بهینه آب کشاورزی یک رسالت همگانی است و باید نهادینه شود و در این زمینه نهادها و دستگاه‌های مسئول باید همسو و متوازن و همگام عمل کنند.

اسماعیل تبادار که در کارگروه سازگاری با کم آبی در استان فارس سخن می‌گفت، اظهار داشت: دستگاه‌ها از عملکردهای جزیره ای در زمینه مصرف آب جلوگیری کنند.

وی گفت: نباید جهاد کشاورزی راه خودش را برود و آب منطقه ای و محیط زیست هم راه خودشان را بروند، اهداف در این حوزه باید همسویی داشته باشد، سازمان‌های دولتی در این رابطه همگام باشند تا تصمیم‌گیری‌ها دوام و قوام داشته باشد.

استاندار فارس بیان کرد: البته در این زمینه خطاها بسیاری اتفاق افتاده است، این همه توصیه می‌شود که شلتوك کاشته نشود، اما همین ناهمسویی‌ها باعث کاشت شلتوك در بسیاری از مناطق فارس شده است.

تبادار اضافه کرد: امسال در شهرستان ممسنی اغلب کشتزارها به ذرت اختصاص یافت، در حالی که ذرت بیشترین آب بری دارد، این ثمره همین ناهمسویی‌ها است.

استاندار فارس گفت: ادعا برای صرفه جویی و مصرف بهینه آب در بخش کشاورزی به تنها یی کافی نیست، البته برخی برنامه‌ها اثر بخش بوده اما اشتباهاتی نیز رخ داده است.

** با گفتار درمانی، نمی‌توان مشکل آب را حل کرد تبادار با بیان اینکه با گفتار درمانی نمی‌توان مشکل آب را حل کرد گفت: اینکه به کشاورز بگوییم کلزا بکارد و شلتوك نکارد کافی نیست، باید همه تمهیدات برای کاشت و فروش و عرضه محصول جایگزین به بازار اندیشه شود.

وی ادامه داد: کشت کینوا (نوعی دانه روغنی) می‌تواند در جاهایی از استان فارس از جمله شهرستان خرامه که مقرون به صرفه است جایگزین کشت‌های آب بر شود، این رویکردی علمی و مطالعه شده است و باید توسط دستگاه‌ها دنبال شود.

** مصوبه دولت، رهیافتی روشن

در چنین شرایطی، هیات دولت با توجه به شرایط خشکسالی و کمبود آب در کشور سیاست خاص و رهیافتی روشن را پیش روی دست اندکاران بخش کشاورزی ترسیم کرده است.

هیات وزیران در جلسه روز چهارشنبه (نهم آبان) خود به ریاست حجت الاسلام والملسمین دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری، با توجه به محدودیت های منابع آبی در حوضه های آبریز با اجرای محدودیت ها و ممنوعیت های کشت برنج در خارج از استان های گیلان و مازندران موافقت کرد.

دولت این تصمیم را در جهت سیاست های کنترل سطح زیر کشت بهاره و زمستانه و با توجه به محدودیت های منابع آبی در حوضه های آبریز اتخاذ کرد.

** کاشت برنج در فارس در دوره سه ساله به صفر بررسد رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس، با اشاره به مصوبه دولت مبنی بر محدودیت کاشت برنج در خارج از استان های گیلان و مازندران گفت: بر اساس این مصوبه، کاشت برنج در این استان به تدریج و طی یک دوره سه ساله باید به صفر بررسید.

محمد مهدی قاسمی افزود: کاشت برنج در مناطق غیر از شمال کشور با مشکل جدی سطح پایین بهره وری منابع آب روبرو است.

وی اظهار داشت: محدودیت کاشت برنج در خارج از مناطق شمال کشور متاثر از بهره وری پایین آب، چند سالی است مورد توجه وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفته و بر همین اساس هیات دولت، بحث ممنوعیت تدریجی کشت این محصول را در استان هایی غیر از گیلان و مازندران در دستور کار قرار داده است.

قاسمی ادامه داد: در استان فارس نیز به موازات ممنوعیت کشت برنج، انجام کشت های جایگزینی که می تواند معیشت کشاورزان را تا حدودی تامین کند و در الگوی کشت قرار گیرد در دستور کار سازمان جهاد کشاورزی استان قرار گرفته است.

او اظهار داشت: از جمله این کشت ها می توان به کشت گلخانه ای و متراکم و کشت فضای باز اشاره کرد که تسهیلات ویژه ای هم برای آنها لحاظ شده است.

رئیس سازمان جهاد کشاورزی فارس ادامه داد: در شورای حفاظت یا کارگروه سازگاری با کم آبی استان، در کارگروه آب کشاورزی استان و در شورای کشاورزی استان به این مقوله بارها و بارها پرداخته شده و در سال زراعی گذشته شاهد کاوش قابل توجه کاشت برنج در سطح استان فارس بودیم.

قاسمی، ابراز امیدواری کرد که با کمک مردم و تشکل های مردمی بهره وری از آب در استان بهبود یا بد.